

Der folgende Text soll in angemessenes Deutsch übersetzt und durch die Bearbeitung der unter II. gestellten Aufgaben sprachlich erläutert werden.

I. Übersetzung

1 Conscius sum mihi, quantum mediocritate valui, quaeque antea scierim quaeque
2 operis huiusce gratia potuerim inquirere, candide me atque simpliciter in notitiam
eorum,
3 si qui forte cognoscere voluissent, protulisse. atque id viro bono satis est, docuisse quod
4 scierit. vereor tamen, ne aut magna nimium videar exigere, qui eundem virum bonum
esse
5 et dicendi peritum velim, aut multa, qui tot artibus in pueritia discendis morum quoque
6 praecepta et scientiam iuris civilis praeter ea, quae de eloquentia tradebantur, adiecerim,
7 quique haec operi nostro necessaria esse crediderint, velut moram rei perhorrescant et
8 desperent ante experimentum. qui primum renuntient sibi, quanta sit humani ingeni vis,
9 quam potens efficiendi quae velit, cum maria transire, siderum cursus numerosque
10 cognoscere, mundum ipsum paene dimetiri minores, sed difficiliores artes potuerint.
11 tum cogitent, quantam rem petant quamque nullus sit hoc proposito praemio labor
12 recusandus. quod si mente conceperint, huic quoque persuasioni facilius accedent, ut
13 ipsum iter neque inperivium neque saltem durum putent. nam id, quod prius quodque
14 maius est, ut boni viri simus, voluntate maxime constat: quam qui vera fide induerit,
15 facile easdem, quae virtutem docent, artis accipiet. neque enim aut tam perplexa aut tam
16 numerosa sunt quae praemuniuntur, ut non paucorum admodum annorum intentione
17 discantur. longam eam facit operam, quod repugnamus: brevis est institutio vitae
18 honestae beataeque, si cedas naturae, natura enim nos ad mentem optimam genuit,
19 adeoque discere meliora volentibus promptum est, ut vere intuenti mirum sit illud
magis,
20 malos esse tam multos. nam ut aqua piscibus, ut sicca terrenis, circumfusus nobis
spiritus
21 volucris convenit, ita certe facilius esse oportebat secundum naturam quam contra
eam
22 vivere. cetera vero, etiam si aetatem nostram non spatio senectutis, sed tempore
23 adulescentiae metiamur, abunde multos ad discendum annos habent: omnia enim
breviora
24 reddet ordo et ratio et modus.

II. Sprachliche Erläuterungen

1. Definieren Sie den römischen **vir bonus**.
2. Erläutern Sie Herkunft und Bedeutung des **secundum naturam vivere**.
3. Aus welcher Zeit und von welchem Autor stammt dieser Text?